

Administratīvi teritoriālā reforma

Domu apmaiņa Limbažos

Administratīvi teritoriālā reforma satraukusi visu prātus. Par to domā un lemjam ne tikai Latgalē, bet arī citos Latvijas novados. Aprīļa nogalē Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs I. Meluškāns, attīstības plānošanas nodaļas vadītājs V. Stūris, nodaļas lauku plānotāja I. Saitere un Preiļu Valsts ģimnāzijas skolotāja E. Jermolajeva brauca uz Limbažiem, lai tiktos ar kolēģiem. Vizītes mērķis — salīdzināt padarīto, apkopot spriedumus par gaidāmajām pārmaiņām.

Līdzīgi saviem igauņu kolēģiem arī limbažnieki sadarbojas ar Somiju. Kopā ar somiem viņi ir izstrādājuši Limbažu rajona attīstības stratēģiju. Kā Limbažos redzēto vērtēja attīstības plānošanas nodaļas vadītājs V. Stūris, ļoti pareizi savāktis un bagātīgs informācijas klāsts, kas lieliski un pārskatāmi sagatavots publikas vērtējumam. Visa informācija tulkota angļiski.

Rajona padomes priekšsēdētājs I. Meluškāns uzskata, ka mūsu rajonā padarītais nav mazāk svarīgs. Galvenais ir tas, ka līdz šī gada beigām rajonam un vietējām pašvaldībām ir jāizstrādā perspektīvās attīstības programma.

Pēdējo gadu laikā, kad Latvijā sākās pavērsiens un brīvā tirgus ekonomiku, neviens vairs neko neanalizēja, nav arī statistikas datu. Pašvaldībām viss bija jāsak no sākuma — ar informācijas vākšanu sociālajā, ražojošajā sfērā un citur.

Administratīvi teritoriālā reforma arī limbažniekos izraisījusi negatīvu attieksmi. Cilvēkos izbailes un apjukumu radījis orientācijas trūkums. Limbažu rajona padomē ir izrēķinājuši, ka administratīvi teritoriālā reforma katram valsts iedzīvotājam izmaksās aptuveni 50 latos no viņu personīgās kabatas, jo valdība nemaz negatavoja segt izdevumus dokumentu maiņai un visām pārējām lietām, ar ko draud reforma.

Vai par to valdībā vispār kāds ir padomājis?

L. Kirillova

Līvānu pilsētas dome atbalsta Jēkabpils apriņķa izveidošanu

30. aprīlī notika domes kārtējā sēde par administratīvi teritoriālo reformu.

Izskatot jautājumu par likumprojektu «Administratīvi teritoriālās reformas likums» un uzskatot, ka pastāvošā teritoriālā struktūra nav optimāla, dome nolēma aicināt administratīvās un teritoriālās reformas gaitā ievērot šādus pamatprincipus:

1. Jāattīsta valsts pārvaldes struktūru reģionālā dekoncentrācija un jāatvērta iedzīvotājiem valsts iestāžu pakalpojumi;
2. Reģionu izveide uzsākama 1997. gada laikā, vienlaikus nosakot to centru;
3. Par galveno kritēriju pašvaldību iekļaušanai konkrētā reģionā uzskatāms pašvaldības iedzīvotāju viedoklis;
4. Reformas laikā veicama pāreja uz vēlētu reģionālā līmeņa pašvaldību struktūru;
5. 1997. gada laikā rajona padomju funkcijas nododamas vietējām pašvaldībām un sadarbības padomēm;
6. Līdz 2000. gadam veicināma vietējo pašvaldību brīvprātīga apvienošana;
7. Ir atbalstāma Jēkabpils apriņķa (novada) izveide ar Līvānu pilsētas kā novada pilsētas iekļaušanu šajā apriņķī.

Daina Kursīte

Bezdarba līmenis Latvijas pilsētās šī gada aprīlī

LR Labklājības ministrijas Nodarbinātības valsts dienests, atbildot uz Līvānu domes lūgumu, sniedzis informāciju par bezdarba līmeni 1997. gada 1. aprīlī Latvijas pilsētās: Daugavpilī — 8,7%, Rēzeknē — 14,7%, Jēkabpilī — 12,8%, Krāslavā — 26,4%, Līvānos — 28,6%, Ludzā — 15,2%, Madonā — 9,5%, Preiļos — 16,7%, Balvos — 9,1%, Viļānos — 21,2%, Dagdā — 11%, Ilūkstē — 10,6%, Kārsavā — 13,1%, Varakļānos — 16,2%, Zilupē — 10,5%, Viļakā — 21,1%, Subatē — 6,7%.

Daina Kursīte

Pašvaldību vadītāju domas

«Uztrauc pesimisms un nabadzība Latgales cilvēku prātos un sirdī»

saka Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Podskočis.

— Lai reformu atbalstītu, man jābūt pārliecinātam, ka tā veicinās lauku infrastruktūras attīstību, ka paaugstināsies cilvēku dzīves līmenis, būs tehniskais nodrošinājums, darba vietas. Uztrauc pesimisms un nabadzība, kas mājā Latgales cilvēku prātos un sirdīs, bail, ka reformas gaitā cilvēku dzīves līmenis pasliktināsies. Šķiet, pat ministri, Saeimas deputāti nav droši par to, ka reforma dos pozitīvus rezultātus.

Man ir vienalga, kā teritorija tiks sadalīta — aprīņķos vai novados. Svarīgi, lai valstī, un pirmām kārtām Latgalē, atrisinātu ekonomiskās problēmas, lai nebūtu tik krasas noslāņošanās ne starp novadiem, ne arī starp cilvēkiem. Šobrīd ir tā, ka bezdarbnieks ienīst to, kuram ir darba vieta, bet izglītots inteliģents, kurš saņem mazu algu, — privātuzņēmēju. Ja neattīstās ražošana un valsts budžets veidojas tikai no tranzīta pakalpojumiem un iedzīvotāju nodokļiem, tad reformas, lai cik tās labi iecerētas, situāciju neuzlabos.

Manuprāt, ja veidojam aprīņķus, to vadība jāievēl demokrātiski, bet rajonā jāieieļ prefekts. Nepiekrītu tam, ka pašvaldību vadītāji rajonā veido koordinācijas padomi, pagasti šīs padomes rīcībā nodod naudas līdzekļus, kurus tā izmanto dažādiem finansējumiem. Rodas jautājums: kur naudu šādiem mērķiem, ja nebūs palielināti budžeta ieņēmumi, ņems piemēram, Pelēču pagasts? Kur garantija, ka tā pašvaldība, kura piedalīsies kopējā fonda veidošanā, bet pirmajā gadā no fonda nesaņems neko, nākamgad rindā būs pirmā? Man ir rūgta pieredze no tiem laikiem, kad kolhoziem dalīja traktorus. Ja ir sadale, tad ieguvēji ir daži...

Reformas gaitā noteikti samazināsies kultūras un izglītības iestāžu skaits. Arī te latgalieši būs zaudētāji, jo dzīvo tālu no galvaspilsētas un kultūras centriem. Es negri-

bētu, ka mana novada cilvēki būtu mazāk izglītoti, ka viņi atkal kļūtu kalpi turīgajiem Kurzemes, Vidzemes un Zemgales lielsaimniekiem un lēts darbaspēks Rīgā. Līdzšinējo gadu pieredze liek būt piesardzīgiem: mazpilsētās valda bezdarbs un nabadzība, investīcijas paliek Rīgā un tās apkārtnē, citos novados.

Vai reforma neveicinās vēl lielāku noslāņošanās starp aprīņķiem, novadiem? Uz šo jautājumu ir jāsaņem atbilde gan no iecerētās reformas koncepcijas autoriem, gan no valdības, kurai par to ir jāuzņemas pilnīga atbildība.

A. Iljina

Turku pagasta padomes priekšsēdētājs Aivars Smelcers no plašiem komentāriem par reformu pagaidām atturas.

— Ja būs tāda tendence, kā tagad, kad ar katru gadu naudas paliek mazāk, tad Turku pagasts būs spiests apvienoties ar Jersiku, Rožupi un Līvāniem. Vai tā tiešām būs, to rādīs laiks, tiks veikta arī iedzīvotāju aptauja. Nav skaidrs, kam vēlēties pievienoties Stiklērū un Vilkāju iedzīvotāji, jo kādreiz šīs apdzīvotās vietas bija Atašienes pagastā Rēzeknes apriņķī.

Ja Latviju sadalīs novados un Latgales centrs būs Rēzeknē, pagasta cilvēkiem tas būs ļoti neizdevīgi lielā attālumā dēļ. Izdevīgāks būtu valsts sadalījums vairākās administratīvajās teritorijās. Tad, ja izveidotos Sēlijas novads, mums tuvākais centrs būtu Jēkabpilī. No otras puses, — mēs esam latgaļi nevis sēļi, tāpēc grūti pateikt, kā veidosies situācija un kā būs labāk.

A. Smelcers uzskata arī, ka tuvākā reforma — sadarbības padomes veidošana rajona padomes vietā — neveicinās sadarbību, bet radīs strīdu situācijas.

— Es taču nebalsošu par to, lai nauda, kas vajadzīga arī manam pagastam, tiktu atdota citiem. Kāda tadā gadījumā būs iedzīvotāju attieksme pret mani kā vadītāju, ja es neiestāšos par saviem cilvēkiem?

Daina Kursīte

Ja valdība nemainīs savu politiku, cilvēki no zemes sāks atteikties

Turku pagastā pēc zemes komisijas ziņām ir iesniegti ap 950 iesniegumi par īpašumtiesību atjaunošanu un zemes iegūšanu īpašumā, bet atzīnami pieņemti tikai ap 820, jo daļa neiesniedz visus īpašumu pierādošos dokumentus, daļa saņēmusi atteikumu, citi no zemes atsakās paši vai īpašumu «pārnēs» uz savu dzīvesvietu. Lielākais mantotais zemes gabals pagastā ir ap 60 ha, pārējie 15-30 ha.

Zemesgrāmatā īpašumus reģistrējuši tikai aptuveni 100 cilvēki, jo pirms reģistrēšanas jāveic zemes novērtēšana, un daļai tas jau sagādā grūtības. Lai taupītu naudu, tiek veidoti arī kopīpašumi un zemes gabali reģistrēti uz vienu cilvēku.

Pagasta teritorijā ir arī 3 dārzkopības kooperatīvi. Kooperatīvā «Centība» pārsvarā visi, izņemot 10 cilvēkus, zemi jau izpirkuši par sertifikātiem, trešdaļa zemes uzmērīta ir arī kooperatīvam «Bioķimikis», bet kooperatīvs «Sala» zemi privatizēt atteicās, un tā paliks kā valsts rezerves zeme. Strīdus zona ir pagasta robeža ar Līvāniem, kur atrodas pilsētnieku apbūves rajons. Pagasts neizsēdž iespēju, ka Līvāniem varētu tikt atdota teritorija, ko ierobežo Rudzutaka, Siladieviņu un Jāņa ielas. Tie, kas dzīvo Dubnas viensētās, vēlas palikt Turku pagastā.

No kopējās 11944 ha pagasta platības 4867 ha ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 3861 ha valsts meži un purvi, 2391,5 ha pagasta meži un purvi. Pagastam piederošā zeme, kur daļa ir arī lauksaimniecībai izmantojama, pagaidām izdalīta netiks.

Lai arī zemes reformas pabeigšana nenozīmē, ka visiem īpašumiem jābūt ierakstītiem Zemesgrāmatā, tomēr šis process vēl neitrovojas beigām. Par valsts līdzekļiem šogad zemi uzmērīt varēs tikai apmēram pieciem cilvēkiem, šis skaits neapver pat represētos, kur nu vēl pirmās pakāpes mantniekus. Tagad pagastā pastāvīgi strādās mēriņi, tāpēc zemes mērīšana, cerams, veiksies ātrāk.

Tomēr svarīgākais ir zemes izmantošana. Ja no zemē ieguldītās naudas atpakaļ nevarēs saņemt neko, ja turpinās celties energoresursu cenas un krasi pieaugs zemes nodokļa apmēri, cilvēki no zemes atteiksies. Šis process jau ir sācies.

«Es apskaužu zemnieku sīkstumu,» teica pagasta padomes priekšsēdētājs A. Smelcers. «Personīgi man nav informācijas arī, ka kāds no pagasta brauktu stāvēt uz krustojumiem un streikot. Valdība apelē pie mūsu Tēvzemes mīlestības, bet cik ilgi var mīlēt, ja augšā ir slāņi, kas paņem krējumu un atdod mums vājpienu.»

Daina Kursīte

Līvānu pašvaldībā plāno pilsētas attīstību

Pilsētas attīstības plānošana, tāpat kā visā Latvijā, notiek arī Līvānos, atšķirīga ir tikai pašvaldību pieeja šim darbam, — kur aktīvāk strādā arhitekti, uzreiz tiek izstrādāts ģenplāns, neveidojot sociāli ekonomiskās attīstības plānu (piemēram, Jūrmalā, Daugavpilī), lai gan jāsaprot, ka attīstības plāna, nonākot līdz ģenplāna un apbūves noteikumu izstrādei.

Līvānu pašvaldībā reizē tiks izstrādāts gan attīstības plāns (šo darbu veiks attīstības plānošanas speciāliste Laila Gercāne), gan apbūves noteikumi, kurus izstrādās pilsētas arhitekta Ineta Teseļska, tādejādi nonākot pie galvenā mērķa — ģenplāna. Šajā darbā piedalīsies arī ekonomisti u.c. speciālisti, un jau šobrīd iesaistīti tiek arī iedzīvotāji.

Pagaidām šis darbs virzās lēni, jo trūkst līdzekļu, — pagājušā gadā netika saņemta prasītā dotācija no valsts. Līdzko būs nauda, reāli sāksies arī sadarbība plānošanā ar Jersikas, Rožupes un Turku pagastu, ar kuriem Līvānu pilsētu saista kopīgas intereses, jo pilsētas attīrīšanas iekārtas, rūpniecības zona, kapsēta, atkritumu izgāzuvē

u.c. objekti atrodas pagastu teritorijās, vastarpēji ir saistīti arī iedzīvotāji.

Ģenplāns ir zemes izmantošanas plāns, tiek noteiktas zonas (sabiedriskā, atpūtas, dzīvojamā, rūpniecības, zaļā zona utt.), un katrā no tām ir savi apbūves noteikumi, tiek reglamentēti apbūves blīvums, saistība ar seno apbūvi utt. «Šobrīd,» saka I. Teseļska, «vēl ir spēkā esoši, bet reāli nav izpildāmi 1991. gada noteikumi, pēc kuriem saimnieciskā darbība tiek ierobežota 200 m zonā no Rīgas ielas, gan no Daugavas un Dubnas. Ir iznācis jaunais joslu likums, kas šo zonu nosaka ne mazāku kā 20 m, un to jau reāli var ievērot. Ģenplānā ir pieļaujami «baltie laukumi», kur nav istu skaidrs, kāda tiem būs funkcija. Tādi laukumi ir abu upju krasti, kur šobrīd atrodas mazdārziņi. Nav skaidrs arī, kur varētu veidoties jauns apbūves rajons. Varbūt šodien tas nav tik aktuāli, bet tiek prognozēts, ka pēc 5 gadiem Latvijā būvniecība varētu atsākties straujākos tempos.»

Līvāniem nav brīvu teritoriju, ko piedāvāt rūpniecībai. Pārsvārā visas firmas, kas izrādījušas interesi Līvānos ienākt un sākt ražošanu, pieprasa vairākus hektārus brīvas zemes, un tādu platību problemātiski atrast pat apkārtnējos pagastos.

Pašreiz tiek apkopoti uzņēmumu, iestāžu, organizāciju viedokļi par to, kas pilsētā būtu jāattīsta un kā šai ziņā pašvaldība varētu palīdzēt. Vēlāk paredzēts rīkot arī kopīgus seminārus un visu izvērtēt.

«Svarīgi priekšlikumus izteikt brīdī, kad attīstības plāns top, jo mainīt jau izstrādā-

to ir sarežģīti,» saka L. Gercāne. «Plāns, protams, nav statisks, ik pa brīdīm tas mainīsies, bet tadā gadījumā atkal jāriko sabiedriskā apspriešana, tiem, kas vēlēties uzskat uzņēmējdarbību, būs jāuzrāda savi biznesa plāni utt. Skaidrs, ka vietā, kur būs paredzēta, piemēram, atpūtas zona, kokzāģētavu nevarēs būvēt. Šobrīd puse no aptaujātajiem jau ir izteikuši savas domas. Pirmkārt, tiek prasīts sakārtot un uzlabot ceļus, sakārtot dzīvojamā fondu. Cilvēki uztraucas arī par ekoloģiskām problēmām, lai gan varētu uzskatīt, ka Līvāniem pašreiz tādu nav. Bija jautājums arī par pilsētā dzīvojošo cittautiešu integrāciju, bet neviens nav atzīmējis, ka to vajadzētu. Plāns paredzēts aptuveni 12 gadiem uz priekšu, tā ka pašreiz visas iespējas var tikai prognozēt.»

«Pilsētas struktūru mēs nevaram izmainīt,» uzskata I. Teseļska, «ir ideja mēģināt to attīstīt arī citā virzienā, lai pilsēta nav tikai lineāra. Pašreiz gan ir tik maz naudas, ka vispār grūti ko sākt. Principiāls domes atbalsts ir saņemts centrālā (poliklīnikas) skvēra izveidošanai, — labā līmenī, ar labiem materiāliem, kam ir vismaz 15 gadu garantija.»

«Cilvēkiem nav jāuztraucas, ka Līvānos veidos pēc līdzīgiem principiem kā Eiropas pilsētas,» piebilst L. Gercāne, «jo Eiropas tranzītpilsētu attīstībā ir daudz kopīga ar tāda pat tipa pilsētu attīstību Latvijā.»

Neviens no malas, protams, neko neieidos, pilsēta būs tāda, kādu iedzīvotāji to veidos, un kādā vēlēties dzīvot.

Daina Kursīte

Darba likumdošana ir jāzina visiem

Latvijas Republikas darba likumdošanas akti attiecas uz visiem darbiniekiem un darba devējiem neatkarīgi no to statusa un īpašuma formas, ja darba attiecības dibinās uz darba līguma pamata — tā noteikts Latvijas darba likumdošanas kodeksa 5. pantā.

Lai papildinātu savas zināšanas darba likumdošanā, visiem, kuri vien to vēlējas, Latvijas Zinību biedrības Preiļu rajona nodaļa sadarbībā ar Preiļu rajona padomi organizēja divu dienu semināru-kursus. Tos vadīja pieredzes bagāts jurists no Rīgas J. Roznieks, kurš pats piedalījās jaunā Darba likumu kodeksa projekta izstrādē un pats jau divdesmit septiņus gadus konsultē, lasa lekcijas par darba likumdošanas jautājumiem.

Klausītājiem no vietējām pašvaldībām, firmām, uzņēmumiem, kuri ikdienā risina kadru lietvedības jautājumus, detalizēti tika stāstīts par darba līgumiem, uzņēmuma līgumu, par darba iekšējās kārtības noteikumiem, koplīgumiem un tā tālāk.

J. Roznieks analizēja «likvidācijas» un «reorganizācijas» procesu atšķirības, iepazīstināja ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas 1992. gada plēnuma lēmumu «Par tiesu praksi lietās par atjaunošanu darbā» un pēc tam izdarītajiem grozījumiem. Klausītāji iedziļinājās Darba likumu kodeksa nodaļās «Darba laiks» un «Atpūtas laiks».

Kodeksa četrpadsmitā nodaļa veltīta darba strīdiem, ar ko obligāti jānodarbojas darba strīdu komisijām. Diemžēl, tādas komisijas mūsu rajona iestādēs, organizācijās, uzņēmumos un pašvaldībās nav izveidotas.

Jurists atbildēja uz daudzajiem klausītāju jautājumiem, kuri bija saistīti ar darba samaksas sistēmu, atvaļinājumiem bez darba algas saglabāšanas, koplīgumiem, profesiju klasifikatoru.

Divas saspringtas mācību dienas deva daudz. Tāpēc esam ļoti pateicīgi Zinību biedrības rajona nodaļas vadītājam V. Naglinskai, ka bija dota iespēja klausīties kvalificētas lekcijas. Bet J. Roznieka kungu ar nepacietību gaidīsim uz nākamā semināru maijā vai jūnijā, kurā turpināsim darba likumdošanas aktu studēšanu. Darba likumdošana ir jāzina visiem.

A. Pastore,
Preiļu rajona padomes pašvaldību darba koordinatore

Preiļu pilsētas iedzīvotāju ievēribai

1997. gada 16. maijā kinoteātri «Ezerzeme» laikraksta «Novadnieks» redakcija kopā ar pilsētas domi rīko tikšanos ar lasītājiem. Piedalīsies domes jaunā vadība un attiecīgo nozaru speciālisti.

Lūdzam pilsētas iedzīvotājus atsūtīt redakcijai jautājumus, kurus jūs vēlaties viņiem uzdot, vai arī, ja jautājumi ir īsi, tos paziņot pa tālruni 21996 pirmdienās un otrdienās no plkst. 10.00 līdz 13.00.

Pēc tikšanās kinoteātri bez maksas varēs noskatīties mākslas filmu.

Vārkavas vidusskolā 2. maijā atzīmēja skolas žurnāla «Laika Zaglis» pirmo gadadienu. Žurnālu veido paši skolēni, rakstot par dažādām skolas dzīves tēmām, maketējot ar datoru, mākslinieciski noformējot. Un kā ikvienam preses izdevumam pienākas, žurnālam ir sava redaktore (Lolita Kivleniece), māksliniece noformētāja (Liene Lukjanska), datoroperators (Toms Pastars), žurnālisti (Egita, Baiba, Līga, Inga, Sanita). Literārā konsultante ir skolotāja Silvija Stankeviča.

Attēlā: Vārkavas vidusskolas žurnālu veido Egita Kancāne, Liene Lukjanska, Baiba Piziča, Līga Stankeviča, Inga Dambīte, Sanita Onckule, Toms Pastars, skolotāja Silvija Stankeviča un Lolita Kivleniece.

J. Silicka foto

Divas izstādes, divi dzīves skatījumi

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore T. Bekeša, Ingrīda Eveliete no Rīgas un krāslavietis Boriss Tarčeks pasākumā kinoteātri «Ezerzeme».

J. Silicka foto

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs sadarbībā ar kinoteātri «Ezerzeme» un fotosalonu «FotoMaks» 25. aprīlī organizēja divus pasākumus vienlaikus. Mākslas dienu '97 ietvaros uz savas izstādes noslēgumu bija ieradusies Rīgas fotomāksliniece Ingrīda Eveliete, bet Krāslavas fotogrāfs Boriss Tarčeks savu izstādi tikai atklāja skatītāju vērtējumam fotosalonā «FotoMaks».

Ingrīdas darbus kinoteātra «Ezerzeme» vestibilā redzēja gandrīz pusotra tūkstoša cilvēku. Lielākā daļa no viņiem pilsētas un tuvāko lauku skolu audzēkņi. Vislielāko interesi skatītājos izraisīja tā izstādes daļa, kas bija veltīta dzīves tumšajam pusēm — policijas ikdienai.

Borisa Tarčeka melnbaltās fotogrāfijas liekas tuvas cilvēkiem, kuriem patīk daba,

maigas noskaņas. Vairāki no izstādē skatāmajiem darbiem izpelnījušies atzinību profesionālo fotogrāfu vērtējumā, piemēram, «Pēdējais sniegs», cikls «Ūdeņi».

Boriss ir sens Tautas fotostudijas «Latgale» biedrs. Dažādu birokrātu likto šķēršļu dēļ studija būtībā vairs nepastāv, bet fotogrāfi Latgalē tomēr turas kopā, strādā un joprojām priecē cilvēkus ar interesantiem darbiem.

Oktobrī liela mūsu novada fotomākslinieku izstāde gaidāma Daugavpilī.

Igora Pliča vadītajā salonā «FotoMaks» Borisa Tarčeka darbus vēl varēs skatīt tuvāko nedēļu laikā.

Mākslas dienas '97 Preiļos turpinās — ar dažādām izstādēm, dažādiem dzīves skatījumiem.

L. Kirillova

Kas jāzina makšķerniekiem un zvejniekiem

Arvids Viguls ir Daugavpils reģionālās vides pārvaldes ūdens bioloģisko resursu aizsardzības daļas vadītājs. Nesen viņš bija Preiļos. Tāpēc izmantojam izdevību, lai iztaujātu par to, kas jāzina mūsu rajona makšķerniekiem un zvejniekiem, kā arī tiem, kurus Latgales ūdeņi vilina tikai kā lieliska atpūtas vieta.

— *Atgādiniet, lūdzu, kad un ko mēs drīkstam makšķerēt apkārtnes ūpēs un ezeros?*

— No 1. aprīļa visos Latvijas iekšējos ūdeņos ir makšķerēšanas un zvejas lieguma laiks. Sakarā ar to līdz 1. jūnijam drīkst makšķerēt tikai no krasta un ar vienu makšķeri. Nedrīkst aizmirst, ka līdzī jābūt arī makšķernieka kartei. Šis dokuments ieviests ar 1997. gada 1. janvāri, bet no makšķerniekiem tiek pieprasīts sākt ar 1. martu.

Sākot ar 1. maiju atļauta spiningošana no krasta. Preiļu rajona iedzīvotāji šos noteikumus ievēro. Tāpēc ūpu un ezeru krastos ir samērā mierīgi. Rosība parasti sākas no 1. jūnija, kad ar noteikumos atļautajiem rīkiem var sākt ķert zivis no laivas. Bez makšķerēm var izmantot arī, teiksim, divas peldošās ūdas. Makšķernieks var paturēt piecas līdakas, piecus zandartus, piecus līņus, piecus ālantus, piecas foreles un piecas karpas, bet visas pārējās zivis — vēl kopā piecus kilogramus. Tātad, maksimālais ķēriens var būt brangs.

— *Ja nu tie zandarti vai līdacēni gadās pavisam siki...*

— Tās zivis, kuru skaits noteikts ar ciparu pieci, piemēram, līdakas un zandarti nedrīkst būt mazāki par 40 centimetriem (bez astes). Ja zivs uz āķa gadījies mazāka, to vajag pēc iespējas uzmanīgāk noņemt no āķa un palaist atpakaļ ūdenī. Lai atkopjas un paaugas.

— *Bet kad sākas istā zvejas sezona?*

— Sezonas atklāšana zvejošanai ar rūpnieciskajiem zvejas rīkiem ir 21. jūnijā. Zveju organizē vietējās pašvaldības. Tātad, ja kāds grib zvejot ar tīkliem un mirdiem, tad jāierodas pašvaldībā ar iesniegumu, kurš tiek izskatīts viena mēneša laikā. Ja atbilde ir pozitīva, starp zvejnieku un pašvaldību tiek noslēgts līgums.

Katram ezeram ir noteikts ierobežots zvejas rīku limits. Zvejnieks pagastam par visa zvejas rīku limita vai tā daļas izmantošanu maksā attiecīgu naudas summu. Ja izmanto tīklus, tad jāmaksā viens lats par katrām pieciem metriem. Par mirdu ar spārnēm jāmaksā pieci lati, bet par mirdu bez spārnēm — trīs lati. Pašvaldībām ir tiesības šo cenu paaugstināt divreiz.

● Atpūta pie Dubnas.

K. Gailuma foto

Ja iesniegumu ir vairāk nekā to paredz noteiktais limits, pašvaldības rīko konkursus vai izsoles. Pēc šim procedūram vēl ir jāizņem zvejas licence peldē. Tas ir dokuments, kas dod tiesības zvejot. Bez tam zvejniekiem vēl ir jāievēro visi zvejas noteikumi Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos, tas ir, termiņi, zivju izmēri un tā tālāk.

Par makšķerēšanas un zvejas noteikumu pārkāpšanu Latvijas Republikas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzēts līdz 100 latu liels naudas sods. Ja konstatē, ka noteikumos kāds pārkāpis divas reizes viena gada laikā, naudas sods jau var būt 200 latu liels.

— *Kāda ir laivu izmantošanas kārtība?*

— Ja atpūtnieki, makšķernieki un zvejnieki izmanto peldošos līdzekļus, tos noteikti jāreģistrē mazo kuģu valsts reģistrā. Reģistrācijai ir pakļauti visi peldošie līdzekļi, kuru celtspeja ir lielāka par 300 kilogramiem.

Airu laivas pirmreizējā reģistrācija izmaksās jums 2,66 latus, bet motorlaivas no 4,43 līdz 5,02 latiem atkarībā no dzinēja jaudas.

Taču tas nebūt nav viss. Ir vajadzīga arī ikgadējā tehniskā apskate, par kuru jāsamaksā no 0,89 līdz 2,07 latiem. Pēc likuma apskatei jānotiek līdz 1. maijam. Šogad Preiļu rajonā šis termiņš ir pagarināts līdz 1. jūnijam.

Par neregistrētu peldošo līdzekļu izmantošanu LR APK paredzēts naudas sods līdz 75 latiem ar laivas aizturēšanu. Ja šajā laikā pieļauti rupji pārkāpumi, laivu var arī konfiscēt.

— *Pavasaraš presē bieži vien parādās informācija par malu zvejniekiem, par dažādiem zvejas noteikumu pārkāpumiem. Kā tiek sodīti pārkāpēji?*

gām vai arī brīvības atņemšana līdz pieciem gadiem ar vai bez mantas konfiskācijas.

Ūdens aizsardzības daļas inspektoriem slodze ir liela. Diemžēl viņus ne vienmēr atbalsta makšķernieki un zemes īpašnieki. Par zvejas noteikumu neievērošanu ziņo bieži, bet, kad inspektors lūdz lieciniekus parakstīt protokolu, visi parasti kāpjjas malā.

Zemes īpašniekiem gribu atgādināt, ka viņu īpašumi atrodas LR teritorijā, tāpēc, gribi vai negribi, jāievēro visi LR likumi. Tajā skaitā arī vides aizsardzības likumi. Valsts orgāniem ir pilnas tiesības kontrolēt likumu ievērošanu arī privātā īpašuma teritorijā. Piebildīšu lielāki skaidrībai, ka par inspektoru darba traucēšanu paredzēts naudas sods līdz 250 latiem.

— *Cerams, ka vasara šogad tomēr būs, un daudziem pilsētniekiem gribēsies uz ezeru. Tikai tagad jau nevar isti saprast, kur drīkst atpūsties un kur nedrīkst, ja nu gadās privātīpašums?..*

— Ja ezers atrodas privātā īpašumā, par to noteikti bija jābūt ziņojumam vietējā presē. Bet piebraucamo ceļu malā un arī pašā ezermalā jābūt plāksnītem ar brīdinājumu zrakstiem. Tā, piemēram, ir pie Ārdavas ezera.

Īpašniekiem jānodrošina atpūtniekiem iespēja pieiet pie ezera un izmantot krasta «tauvas joslu» četru metru platumā. Pārējos ūdeņos «tauvas josla» ir desmit metri. Pa šo joslu drīkst staigāt, tur atpūsties, vārdu sakot, izmantot rekreācijas nolūkiem.

Makšķerēt drīkst ar īpašnieka atļauju.

— *Paldies par izsmeļošu informāciju!*

— Cerams, ka tā noderēs Preiļu rajona makšķerniekiem un zvejniekiem. Daudzajos rajona ezeros ir patiešām lieli zivju krājumi. Tāpēc citreiz parunāsim par interesantākiem tematiem, piemēram, zivju sugām.

Interviju sagatavoja L. Kirillova

POLICIJAS ZIŅAS (no 28. aprīļa līdz 4. maijam)

Informē ceļu policija

29. aprīlī ceļa Rīga-Daugavpils 178. kilometrā Jelgavas iedzīvotājs I. Gromskis, vadot automašīnu Ford Escort, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, tāpēc nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāts transporta līdzeklis, cietušo nav.

30. aprīlī ceļa Līvāni-Preiļi 35. kilometrā R. Rinkins, vadot automašīnu BMW 525, netika galā ar tās vadību un ietriecās kokā. Negadījumā cieta vadītājs un pasažieris B.V., kurus ar traumām nogādāja Preiļu slimnīcā.

P. Valainis no Aglonas pagasta Bēšāniem un Ē. Vanags no Preiļiem gada laikā atkārtoti pieķerti, kad vadīja transporta līdzekļus alkohola reibumā. Materiāli nodoti prokuratūrai.

4. maijā ceļa Līvāni-Preiļi 30. kilometrā J. Daugavvanags, braucot ar automašīnu ZAZ 968, nesavaldīgi stūri, nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāta automašīna, cietušo nav.

No zādzībām līdz smagiem noziegumiem

28. aprīlī E.K. Pelēču pagasta Ārdavā no traktora pazuda uzķare.

28. aprīlī Preiļu slimnīcā nogādāta Ludzas rajona iedzīvotāja V.G., kurai Ludzas rajonā bija sākusies asiņošana pēc priekšlaicīgām dzemdībām. Lietu izmeklēja Ludzas rajona policija.

29. aprīlī kādam Preiļu iedzīvotājam F. no dzīvokļa nozagta liela naudas summa. Notiek izmeklēšana.

30. aprīlī no akciju sabiedrības «Līvānu stikls» viesnīcas pazudis krāsainais televizors un elektriskais kamins. Notiek izmeklēšana.

Konstatēts, ka Aizkalnes pagasta iedzīvotājam E. Rožinskim piederošajā mežā izgriezta desmit egles. Vainīgie tiek noskaidroti.

23. aprīlī Riebiņu pagasta iedzīvotājs S. konstatēja, ka izdemolētas viņam piederošās automašīnas M-400 un ZAZ-968. Ierosināta krimināllieta.

1. maijā Preiļu slimnīcā ar durtu brūci kakla rajonā nogādāts Preiļu iedzīvotājs S. Notiek izmeklēšana.

Naktī uz 1. maiju, izsītot loga stiklu un uzlauzot metāla restes, iekļūts SIA «Ābelīte» veikalā Aglonā. Nozagti alkoholiskie dzērieni un cigaretes. Vainīgie noskaidroti.

4. maijā Jersikas pagasta Cirseniekos no siltumnīcas darbnīcām aizdzīta automašīna M-2140, valsts numurs AV 7038. Notiek izmeklēšana.

4. maijā Galēnu pagasta Bortņikos no S. mājām pazuda dažādas mantas. Notiek izmeklēšana.

Dega...

Pagājušajā nedēļā dega divreiz, abas ugunsnelāimes bija 28. aprīlī. Dedzinot sauso kūlu, Aglonas pagasta Mazajos Bernānos izdega 15 hektārus, bet Riebiņu pagasta Mazajos Oriēšos 10 hektārus lielas platības.

Bez dokumentiem un nelikumīgi

30. aprīlī V. Kotāns ar automašīnu MAZ veda kokmateriālus, kravai nebija pavaddokumentu. Sastādīts administratīvais protokols.

30. aprīlī Arturs Šņepsts Pelēčos savās mājās nelikumīgi tirgoja alkoholu.

Skandāli

25. aprīlī J. Žuks alkohola reibumā sarīkoja skandālu Līvānos Biedrības ielā 3-41. Skandālēja ar savu sievu.

28. aprīlī I. Bogačovs Galēnos Liepu ielā 2-9 savās mājās sarīkoja skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

27. aprīlī D. Maksimovs izdarīja huligāniskas darbības atpūtas centrā «Malibū».

28. aprīlī V. Beļajevs Silajāņu pagasta Krievu Balbāržos sarīkoja skandālu ar S.

29. aprīlī Preiļu iedzīvotāju A. Baibu sakoda suns. Materiāls nodots Preiļu domes administratīvajai komisijai.

1. maijā B. Grebežs izdarīja huligāniskas darbības Preiļos, Pils ielā 10-2.

2. maijā V. Rimovičs sarīkoja skandālu Preiļos Jelgavas ielā 2-8. Sastādīts administratīvais protokols. P. Ūsāns alkohola reibumā savās mājās Vārkavā sarīkoja ģimenes skandālu. Materiāls nosūtīts tiesai.

3. maijā V. Osipovs sarīkoja ģimenes skandālu Rušonas pagasta Kastīrē, par ko sastādīts administratīvais protokols. E. Jonāns izdarīja huligāniskas darbības Preiļos kafējnīcā «Kronis». J. Gavars Rožkalnu pagasta Līvānos izdarīja huligāniskas darbības pret tēvu. Huligāniskas darbības Rudzētū pagasta zemnieku saimniecības «Pavasaris» veikalā izdarīja J. Pastars. Bet V. Mičulis alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Galēnu pagastā Indānos. Materiāli nodoti tiesai.

4. maijā nepilngadīgais Ē. Bečs Preiļos Daugavpils ielā 74 izdarīja huligāniskas darbības pret kaimiņiem.

Sludinājumi un reklāma

Pārdod

Opel Record, 1983. g., 1,8 l, 1100 \$. Zvanīt 23349 līdz 7 rītā;

Audi-100. Tālr. 23464;

Audi-100-90, Mercedes-190. Tāl. 24617;

VAZ-2101, GAZ-53. Tāl. 37583;

VAZ-21063, 1989. g. vai maina pret mežu. Tāl. 21425;

VAZ-21011, motociklu Jawa-350, Moskvic-2140 rezerves daļas. Tāl. 52445;

M-21-41 S, GAZ-21, māju «Upmalā». Tāl. 65128;

M-2140, M-2125 rezerves daļām. Tāl. 23307;

Iēti M-412, zemi Rožupē. Tāl. 58602;

ZIL-131 rezerves daļas, sadales kārbu, reduktorus, riepas. Tāl. 17618;

traktoru MTZ-50, vai maina pret T-25 ar kabīni. Tāl. 36699;

plaujmašīnu. Tāl. 21037;

mglotājus, kartupeļu stādāmās mašīnas, minerālmēsli kliebētājus, Mercedes Benz-200, Ford Fiesta, Mercedes Benz, kravas. Tāl. 48546 rītos, vakaros;

5-rindu vagotāju, jaunu koka laivu, siaucamu govī. Zvanīt 44803 vakaros;

kokapstrādes darbgaldu (ēvele, zēmers). Tāl. 52450 vakaros;

gāzbetona sienu blokus. Tāl. 59349;

Līvānu ķieģeļus. Tāl. 56944;

gumijas riteņus zirga ratiem. Tāl. 55625;

vai maina E-302. Tāl. 15433;

pastiprinātāju 2 x 300 W-4 omu, Ls 120. Tāl. 22233;

preses auklu (Dānija). Tāl. 55743;

kviešus. Tāl. 34404;

miežus, sienu, lopbarības kartupeļus, ratus. Tāl. 58460;

sēklas miežus. Tāl. 34546;

sēklas sīpolus un pelēkos zirņus. Tāl. 23313;

pārtikas kartupeļus. Tāl. 32247;

govī, ir izvēle. Tāl. 16244;

govī, ir izvēle. Sutru pag. «Sultēs», J. Vilcāns;

govī. Tāl. 37573;

govī. Tāl. 21592;

govī. Tāl. 43954 vakaros;

grūšnu teli. Tāl. 51435;

ķēvi, ir izvēle, 3 un 9 g., Sprindžos. Zvanīt 23626;

ķēvi. Tāl. 55729;

darba ķēvi, gadu vecus kumeļus. Tāl. 16250;

zirgu. Tāl. 32253;

1. g. vecu kumeļu vai maina pret jaunlopu. Tāl. 43596;

1-istabu dzīvokli Rīgā ar visām ērtībām, izskatīšu jebkuru variantu. Tāl. 24612;

māju Līvānos. Tāl. 48545.

Pērk

linu kombainu. Tāl. 57619;

gāzbetona blokus un šķūni vai māju nojaukšanai. Tāl. 44067;

kases aparātu. Tāl. 23452;

sekciju, vieglās auto piekabi, var būt lietoti. Tāl. 50389;

dažādus dārzenus. Tāl. 22700.

Maina

KAMAZ-5511 pret graudu kombainu. Tāl. 32253.

Cienjamie mazdārziņu īpašnieki! Dārzkopības firma «Pūres dārzi» š.g. 10. maijā plkst. 8.00 Preiļos gatavīgu tirgos augļu koku, ogulāju un zemeņu stādus.

Pērk privatizācijas sertifikātus par visaugstākajām cenām Preiļos, Brīvības ielā 1, 2. stāvā katru darbdienā no 9 līdz 15. tel. 22700, un Līvānos, pasta ēkā 2. stāvā, tel. 42663. Strādājam arī sestdienās.

Balvu SPK mainīs mazgātu vilnu pret dziļu, tautiskiem izstrādājumiem, trikotāžu. Preces varēs iegādāties arī par naudu. Gaidīsim jūs 12. maijā 9.00 Vārkavā, 10.00 Rimičānos, 12.00 Vanagos, 13.00 Rožupē, 14.00 Rudzātos, 15.00 Priekules; 13. maijā 9.00 Saleniekos, 10.00 Aglonā, 12.00 Jaunaglonā, 13.00 Rušonā, 14.00 Ārdavā, 15.00 Pelēčos, 16.00 Aizkalnē; 14. maijā 9.00 Līvānos, tirgū «Runcis», 12.00 Sutros, 13.00 Ličos, 14.00 Gailmūzā, 15.00 Kastīrē; 15. maijā 9.00 Silajāņos, 10.00 Riebiņos, 11.00 Pieniņos, 12.00 Stabulniekos, 13.00 Polkoronā, 14.00 Galēnos, 15.00 Maltas Strūpos.

Mainīts telefona numurs privatizējamā valsts uzņēmuma "Latvijas Agroķimija Rēzeknes nodalē". Amonija salpētra cena joprojām Ls 86 par 1 tonnu. Jaunais telefona numurs 8-246-35884.

Man rokas mierā saliek Un mīļās sejas tumst, Te viss, kas darīts, paliek, Es nešķiros no jums... Dalām bēdu smagumu ar Nikolaju Sokolovu, no TĒVA uz mūžu atvadoties. Preiļu elektrotīklu kolektīvs

SPORTA ZIŅAS

Aizvadītajā sestdienā notika valsts mazpilsētu un pagastu komandu finālsacensības basketbolā. Veiksmīgi startēja Līvānu pilsētas dāmu komanda, kura izcīnīja 1. vietu. Tiesības cīnīties mazpilsētu un pagastu finālsacensībās volejbolā izcīnījušas Preiļu meitenes.

Sporta klubs «Cerība» bērnu un jauniešu sporta sacensību organizēšanai šogad izlietos Ls 7670. Šādu finansējumu apstiprināja rajona padome. Futbola grupām paredzēti Ls 2300, basketbola grupām — Ls 2200, vieglatlētikai — Ls 1900, volejbolam — Ls 550, galda tenisam — Ls 420, skolu sporta pasākumiem — Ls 300.

Skrējēju sacensībās Igaunijā piedalījās 20 vieglatlēti no Līvāniem, Preiļiem, Aglonas un Vārkavas. Skrējēns apkārt Vīlandes ezeram (12 km) notika jau 68. reizi. Komandā bija 12 skolēni un 8 pieaugušie. Vislabāk veicās līvāniešiem A. Bondarevam, kurš izcīnīja 17. vietu, un G. Grigorjevam, kurš finišēja astoņpadsmitais. A. Zūgris no Zemesardzes ieņēma 40. vietu. Rajona vieglatlētu līdzdalība sacensībās Vīlandē bija iespējama, pateicoties Vārkavas vidusskolas fizikultūras skolotāju Edgara Vaivoda un Staņislava Stankeviča iniciatīvai un sporta kluba «Cerība» vieglatlētikas nodaļas vecākā trenera Jāzēpa Lazdāna atbalstam. A. Iljina

Kļūdas labojums 3. maija «Novadniekā» rakstā «Līvānu kultūras nama pasākumi» pieļauta drukas kļūda. Vidējās paaudzes deju kolektīvu vada A. Lukjānska, nevis A. Lukjānskis.

No 4. maija līdz 8. maijam skatieties kinoteātri «Ezerzeme» RNS-D DALMACIETIS

SIA RNS-D pārdod augstas kvalitātes vasaras dīzeļdegvielu L-02-62. Cena 0,185 līdz 0,20 Ls/l. Iespējama piegāde. Tāl. 43668, 43778, 8-29-356077.

Traktoru NEW HOLLAND (FORD, FI-ATAGRI) demonstrācijas plkst. 10.00: 13. maijā Saukas lauksaimniecības skolā; 14. maijā Višķu lauksaimniecības tehnikumā. Tiek demonstrēti 110-240 ZS (3 gab.) traktori. Informācija par kombainiem, presēm, ... lizingu. Tāl. 250-53316. SIA PREISS

8. un 11. maijā pārdos diennakti vecus cājus, 1 mēn. vecas brūnas vīšpīņas un gailīšus, brūnas un balts 1 g. vecas deļējvīstas, cāļu bārību Aglonā 8.00, Rušonā 8.30, Baškos 8.40, Kastīrē 8.50, Aizkalnē 9.10, Preiļos 10.00, Sutros 10.40, Rožupē 11.00, Līvānos pie universālveikala 11.20, Rudzātos 12.00, Priekules 12.20, Lānspekos 12.30, Smeļeros 12.50, Pieniņos 13.00, Riebiņos 13.20, Stabulniekos 13.40, Galēnos 13.50.

8. maijā pārdos diennakti, nedēļu un 1 mēn. vecas deļējvīstas un broilera cājus Līvānos 8.00, Rožupē 8.30, Sutros 8.55, Ančinos 9.20, 1. Vārkavā 9.40, 2. Vārkavā 10.05, Raudaukā 10.30, Pelēčos 10.50, Ārdavā 11.10, Aglonā 11.30, Rušonā 12.00, Aizkalnē 12.35, Preiļos 12.50, Riebiņos 13.30, Stabulniekos 13.55, Galēnos 14.20, Sījukalnā 14.40.

PAR LABĀKĀJĀM CENĀM PĒRK UN PĀRDOD SERTIFIKĀTUS LOTERIJA Pie mums pārdotās sertifikātu grāmatīņas reizi mēnesī piedalās izlozē, kur laimētāji atkārtoti saņem tādu naudas summu, kādu saņēma, sertifikātus pārdodot. PREIĻU PILSĒTAS DOME, TĀLR. 21075. LĪVĀNOS, STACIJAS 1 (BIJUŠAIS PAKALPOJUMU KOMBINĀTS), TĀLR. 44228. Līvānos veic kopēšanas darbus. Pakalpojumu cena 3 - 4 santimi. Tāl. 44228.

Firma iepērk bērza un skuju koka papīrmaļu Līvānu biokīmiskās rūpnīcas teritorijā Celtniecības ielā 8. Cena pēc vienošanās. Apmaksa tūlītēja. Tāl. 44705 darbdiēnās no 8 līdz 17.

Rīgas mācību centrs rīko pārdevēja - kasiera kursus. Programmā psiholoģija, kases aparāti. Izdodam diplomu. Maksa Ls 20. Grupas tikšanās 12. maijā plkst. 17.00 Preiļu pamatskolā, Daugavpils ielā 34. Zvanīt 22084.

NOVADNIEKS Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759. Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod sabiedrība ar ierobežotu atbildību «Novadnieks. Redakcija». Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,90. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespēsts SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 4880.